

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: **Mgr. J. H.**, narozený X
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2023, č. j. MPSV-2023/93747-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2023, č. j. MPSV-2023/93747-916, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Děčín, (dále jen „úřad práce“), ze dne 30. 3. 2023, č. j. 105465/23/DC, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž žalobci nebyla přiznána dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2023. Současně žalobce navrhl, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě nejprve podrobně popsal průběh správního řízení. Žalobce nesouhlasil s názorem žalovaného a úřadu práce, že při přestěhování z bytu č. XA, užívaného na základě nájemní smlouvy v rozhodném období, tj. v období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022, do bytu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

č. XB v totožné budově, užívaného na základě nájemní smlouvy platné ode dne od kterého je nárok na příspěvek na bydlení uplatňován, tj. od 1. 1. 2023, se posuzuje splnění podmínky, zda se jedná o byt splňující definici bytu dle § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“) ve vztahu k bytu, který žalobce na základě nájemní smlouvy užívá ke dni, od kterého je nárok na příspěvek na bydlení uplatňován. V posuzovaném případě proto správní orgány posuzovaly splnění uvedené podmínky ve vztahu k bytu č. XB. Podle žalobce měly správní orgány splnění uvedené podmínky posuzovat ve vztahu k bytu č. XA, neboť tento byt si pronajímal v rozhodném období. Žalobce doplnil, že systém přiznávání příspěvků na bydlení je založen na principu, že dávka se vyplácí *de facto* se zpětnou platností se čtvrtletním zpožděním. Zamítnutí žádosti o přiznání příspěvku na bydlení pak správní orgány odůvodnily tím, že byt č. XB nesplňuje zákonnou definici bytu.

3. Žalobce namítal, že napadené a prvostupňové rozhodnutí jsou nezákonná, neboť nárok žalobce na příspěvek na bydlení pro období od 1. 1. 2023 (první čtvrtletí roku 2023) se musí posuzovat podle skutkového stavu v rozhodném období. Rozhodným obdobím je kalendářní čtvrtletí, které předchází čtvrtletí, za které je příspěvek na bydlení nárokován. V posuzovaném případě je tedy rozhodným obdobím čtvrté čtvrtletí roku 2022. Rozhodnou skutečností pro posouzení nároku žalobce jsou podklady dokládající jeho příjmy a bytové náklady i nájemní smlouva platná v rozhodném období. Žalobce dodal, že pro účely přiznání příspěvku na bydlení musí být posuzován charakter bytu, který užíval v rozhodném období k trvalému nájemnému bydlení, kterým byl byt č. XA na základě nájemní smlouvy platné od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022. Tuto nájemní smlouvu má úřad práce ve svém spisu od 14. 2. 2022.
4. Dále žalobce uvedl, že nájemní smlouvu k bytu č. XB správním orgánům doložil toliko proto, aby osvědčil adresu svého trvalého bydliště v době podání své žádosti pro účely určení místní příslušnosti.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl. Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl, že podmínky nároku ve vztahu k příspěvku na bydlení musí být splněny ke dni uplatnění nároku podle § 49 zákona o státní sociální podpoře. Pokračoval, že žalobce uplatnil nárok na dávku od 1. 1. 2023, a tudíž podmínky nároku na dávku musely být splněny k tomuto datu. K uvedenému datu musel být prokázán vztah oprávněné osoby (žalobce) k bytu, na nějž byla uplatněna žádost o dávku, přičemž v žádosti žalobce uplatnil nárok na byt č. XA. Z uvedeného důvodu musí žádost o dávku podle § 68 zákona o státní sociální podpoře obsahovat doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy k celému bytu, a to k datu ke kterému je nárok na dávku uplatňován. Žalovaný zdůraznil, že od výše uvedeného je třeba odlišovat rozhodné období pro dokládání rozhodných příjmů a nákladů na bydlení, kterým je kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje.
6. Žalovaný konstatoval, že v posuzovaném případě žalobce uplatnil žádost o příspěvek na bydlení od 1. 1. 2023, a to na byt č. XA na adrese X. K žádosti doložil mimo jiné i nájemní smlouvu na dobu od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023, a to k bytu č. XB na totožné adrese. Žalobce tedy podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře neprokázal nájemní vztah k bytu č. XA, na nějž uplatnil žádost, ke dni uplatnění nároku na dávku, přičemž na výzvu správního orgánu další podklady nedoložil. Tudíž žalobce nebylo možné považovat za nájemce bytu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

č. XA. Žalovaný podotkl, že byt č. XA ani byt č. XB nebyly byty ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, a tudíž i z tohoto důvodu by žalobci nemohl být příspěvek na bydlení přiznán.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
8. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Soud předesílá, že jediný žalobní bod představuje otázka, k jakému okamžiku se posuzuje splnění podmínky podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, že nárok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, tedy k jakému okamžiku správní orgán zkoumá, že žalobce je nájemcem bytu ve smyslu citovaného ustanovení.
10. Podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře platí, že „[n]árok na příspěvek na bydlení má vlastník nebo nájemce bytu, jestliže
 - a) náklady na bydlení přesahují částku součinu rozhodného příjmu vlastníka, nebo nájemce bytu a společně posuzovaných osob a koeficientu 0,30 a současně
 - b) součin rozhodného příjmu a koeficientu 0,30 není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení.“
11. Podle § 49 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře platí, že „[n]árok na dávku vzniká dnem splnění všech podmínek stanovených tímto zákonem.“
12. Podle § 51 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře platí, že „[p]říspěvek na bydlení se vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí.“
13. Podle § 68 odst. 1 písm. e) zákona o státní sociální podpoře platí, že „[ž]ádost o dávku musí obsahovat kromě náležitostí stanovených správním řádem doklad o tom, že byt je užíván na základě nájemní nebo podnájemní smlouvy k celému bytu, služebnosti užívání celého bytu nebo na základě vlastnictví k nemovitosti, doklad o výši nájemného a doklady o výši a nákladech uvedených v § 25 odst. 1 písm. c), jde-li o žádost o příspěvek na bydlení[.]“
14. Podle § 6 písm. a) zákona o státní sociální podpoře platí, že „[r]ozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, je u příspěvku na bydlení a přídatku na dítě období kalendářního

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje, popřípadě nárok na dávku uplatňuje[.]“

15. Soud konstatuje, že podle § 49 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře vznikne nárok na dávku, jsou-li současně splněny podmínky podle § 24 odst. 1 citovaného zákona. Tedy aby žadateli vznikl nárok na příspěvek na bydlení musí být nájemcem bytu ke dni, který uvedl v žádosti jako den, od něhož uplatňuje nárok na dávku po zbylou dobu kalendářního čtvrtletí, na které dávku žádá. Podle § 49 odst. 1 citovaného zákona musí žadatel současně s žádostí doložit, že byt je užíván na základě nájemní smlouvy, tedy je užíván ke dni uplatněného nároku a po zbytek nárokovaného kalendářního čtvrtletí, nikoliv že byl užíván v předcházejícím čtvrtletí jako je tomu u dokládání rozhodného příjmu podle § 6 písm. a) stejného zákona. U splnění podmínek pro vznik nároku na příspěvek na bydlení se tedy zjišťuje rozhodný příjem za kalendářní čtvrtletí předcházející kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky prokazuje (žádá). Zatímco užívání bytu se dokládá od data uplatněného nároku na dávku uvedeného v žádosti po celou dobu daného kalendářního čtvrtletí. Tyto skutečnosti je třeba náležitě odlišovat.
16. Nutno dodat, že výše uvedené závěry plynou nejen z jazykového výkladu, ale i ze skutečnosti, že pokud by zákonodárce chtěl, aby žadatel o dávku doložil, že byl nájemcem (vlastníkem) bytu v kalendářním čtvrtletí předcházejícím kalendářnímu čtvrtletí, na které se nárok na výplatu dávky žádá, výslovně by to v zákoně upravil, jako to učinil v § 6 písm. a) citovaného zákona u rozhodného příjmu. Soud shrnuje, že příspěvek na bydlení není vhodné vnímat jako postupné proplácení vynaložených nákladů na bydlení za minulé čtvrtletí, ale jako příspěvek napomáhající žadateli hradit náklady spojené s bydlením v současném čtvrtletí s tím, že výpočet výše dávky vychází z reálných údajů o příjmech a nákladech na bydlení z bezprostředně předcházejícího čtvrtletí.
17. V posuzovaném případě nebylo sporu o zjištěném skutkovém stavu. Žalobce podal žádost o příspěvek na bydlení dne 31. 1. 2023, přičemž jako datum uplatnění nároku uvedl den 1. 1. 2023 a jako byt uvedl byt č. XA na adrese X. K žádosti byla doložena nájemní smlouva žalobce ze dne 31. 12. 2022 k bytu č. XB na totožné adrese na období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023. Z uvedeného tedy plyne, že správní orgán mimo ostatních podmínek pro přiznání příspěvku na bydlení zkoumal, zda je žalobce nájemcem pro nárokované období, tedy od 1. 1. 2023 do 31. 3. 2023. Jelikož žalobce v žádosti uvedl byt č. XA, ale doložil nájemní smlouvu pro nárokované období od 1. 1. 2023 do 31. 3. 2023 k bytu č. XB, úřad práce jej správně vyzval, aby doložil nájemní smlouvu k nárokovanému období k bytu č. XA nebo, aby náležitě upravil číslo bytu v žádosti o dávku. Žalobce na to reagoval v duchu žalobních bodů, že úřad práce má k dispozici již z předcházejících správních řízení jeho nájemní smlouvu k bytu č. XA na rozhodné období od 1. 10. 2022 do 31. 12. 2022, a tudíž musí rozhodnout na základě tohoto podkladu. Dodal, že nájemní smlouvu k bytu č. 9 uzavřenou na období od 1. 1. 2023, do 31. 12. 2023 doložil toliko pro určení místní příslušnosti v řízení.
18. Správní orgány tedy postupovaly správně, když žalobci nepřiznaly příspěvek na bydlení v nárokovaném období, neboť žalobce nedoložil splnění podmínky pro vznik nároku na příspěvek na bydlení podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, že je nájemcem v žádosti deklarovaného bytu č. XA pro nárokované období. Nájemní smlouva k bytu č. XA, kterou měl úřad práce ve své dispozici z předcházejících řízení, jak žalobce upozorňoval, se nevztahovala k nárokovanému období, ale předcházela mu.
19. Nadto si úřad práce z opatrnosti vyžádal od Městského úřadu Česká Kamenice, stavební úřad, vyjádření stran charakteru bytu č. XB, jehož nájemní smlouvu na nárokované období

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

žalobce přiložil k žádosti. S ohledem na závěry uvedené ve vyjádření stavebního úřadu ze dne 8. 3. 2023 správní orgány dovodily, že byt č. XB nebyl bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, a tudíž žalobci by příspěvek na bydlení nebyl přiznán, ani v případě, kdyby žádal na byt č. XB namísto bytu č. XA. Nutno dodat, že soudu je z jeho úřední činnosti známo, že byt č. XA rovněž v minulosti nesplňoval podmínky definující byt ve smyslu § 24 odst. 5 citovaného zákona (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 5. 2023, č. j. 42 Ad 3/2023-58, v němž se zdejší soud podrobně věnoval kvalifikaci bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře).

20. Vzhledem k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 23. září 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce